

УДК

Студ. гр. 44-Б **Коваль А. П.**

Науковий керівник: канд. арх., доц. **Ніканоров С. О.**

Кафедра основ архітектури та архітектурного проектування
Київський національний університет будівництва та архітектури

ІДЕЯ ПОШИРЕННЯ «ЕКО-ШКІЛ» В УКРАЇНІ

Анотація. Метою цієї статті є сконцентрування уваги навколо питання збереження екології, зокрема на території нашої держави, шля-

хом створення «Еко-шкіл» в Україні. Це питання вже давно підняте у країнах Європи, Південно-Східної Азії, Америки, Африки та Австралії: створено міжнародні співтовариства, численні організації, що діють на національному рівні. Відтак питання проблеми стану екології і створення «Еко-шкіл» за кордоном на сьогодні знаходяться на хвилі сучасності і наділені значною увагою збоку влади цих держав.

Ключові слова: еко-школа, реконструкція, екологічність, енергозбереження.

На сьогодні стан екології стає все дедалі критичнішим через численні викиди шкідливих відходів у землю, у воду та в атмосферу. Починати вирішення цієї проблеми треба зі зміни ставлення кожного окремого індивіда до природного середовища, яке слід формувати з юних років, коли формується особистість і морально-психологічні цінності людини. Тому роль школи у суспільстві як навчально-виховного інституту молоді є дуже важливою. За підтримки ООН, Євросоюзу і ін. організацій було створено міжнародну програму «Eco-school», яка спрямовує діяльність еко-шкіл 42 країн світу, залучених до цієї програми.

Ключовими темами, на які спрямована їхня діяльність, є: зниження об'єму споживання води, мінімізація відходів (їх скорочення, використання вторинної сировини, переробка), енергоефективність, природа і біорізноманіття. У програмах організації системи функціонування «Еко-шкіл» значна увага приділяється формуванню умов для здорового способу життя і його пропаганді. Зміна клімату, транспорт і шум — ще деякі з важливих питань, які розглядає «Еко-школа». Зокрема в ході навчального процесу популізується велорух серед молоді як альтернатива автомобільному транспорту. Необхідно влаштовувати велостоянки на території школи задля забезпечення школярів належними умовами.

В Україні існує низка громадських рухів, спрямованих на популізацію проблеми екології докільця, проводяться культурно-освітні заходи серед школярів, з'явилися обов'язкові навчальні дисципліни у освітній програмі, як «Екологія», принаймні у школах з природничим напрямом. Утім більшість молоді не заохочена до цього руху. Проблема стану екології — це проблема кожного без винятку, тому, на мою думку, їй необхідно приділяти належну увагу в усіх школах нашої країни. І для цього необхідно, перш за все, внести зміни в програмі освіти і в планувальній

схемі школи: включити до складу приміщень окремих зон для проведення лекцій, практичних занять і дослідницьких робіт з питань екології.

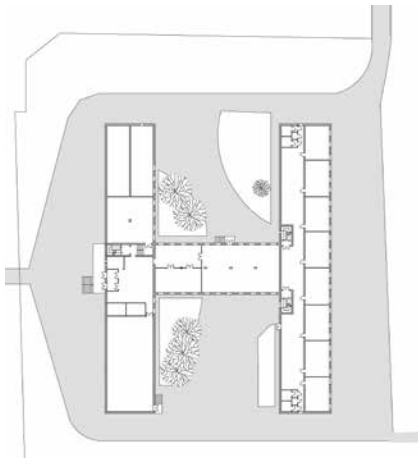

Рис. 1. План першого поверху середньої загально-ноо-світньої школи №50 в м.Києві. Існуючий стан.

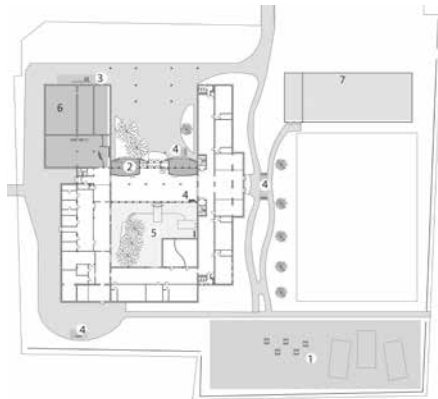

Рис. 2. Проект реконструкції школи.

План першого поверху.

1. Зона природодослідження: теплиці і відкриті земельні грядки для посадки рослин, столи з лавками для учнів для проведення занять на свіжому повітрі; 2. Аудиторії для проведення занять і заходів, присвячених проблемі екології, для зборів комітету «Еко-школи»; 3. Велостоянки; 4. Роздільні контейнеридля сортування відходів; 5. Внутрішній відкритий двір з простором для ігор на відкритому повітрі, серед елементів природи; 6. Харчова зона; 7. Спортивна зона

Досліджуючи еко-школи, які існують в інших країнах, я зробила спробу перейняти деякі прийоми, котрі зараз успішно працюють за кордоном. В Україні більшість закладів для навчання споруджена за радянськими нормами і є застарілими. Ці школи, можливо, і варто модернізувати і робити реконструкції. Тому об'єктом втілення ідеї «Еко-школи» в мій роботі стала середня загальноосвітня школа №50 в м. Києві.

Окрім зміни функціональної схеми і додавання додаткових приміщень, необхідних за сучасними, були створені також «еко-зони».

У закордонній практиці все популярнішим стає залучення школярів до земельних робіт. Цей процес є не тільки корисним, але й цікавим і захоплюючим для дітей. Тому у своєму проекті я виділила територію для розміщення теплиць з рослинами і для відкритих грядок з насадженнями. У цій же зоні мають розміщуватися столи з лавками, де діти зможуть працювати групами на свіжому повітрі. Сучасна молодь проводить майже весь свій час у приміщеннях.

Перебування дітей на відкритому повітрі сприятливо впливає на їх психологічне і фізичне здоров'я. В Америці було створено програму «Be Out There», яка активно заохочує молодь до проведення дозвілля на повітрі. У своєму проекті я розмістила внутрішній відкритий двір, де учні молодших класів могли б проводити свій час на перервах. У цьому просторі залишаються дерева, які були раніше посадженими, і вже навколо них формується ігровий простір.

Така програма з формування природного простору для гри існує в багатьох країнах: у ній робиться акцент на залученні навколишнього ландшафту і рослинності в ігрові та навчальні середовища, а також на уникання металевих, пластикових матеріалів тощо. Елементами для ігор можуть слугувати: природні валуни, ставки для дослідження водної живності, дерев'яні бруски для ігор з балансуванням, сади для рухливих ігор тощо.

«Еко-школа» має піклуватися про покращення довкілля і, в першу чергу, про його незабруднення. У представленому мною проекті я розмістила такі зони, де розміщуються декілька роздільних сміттєвих контейнерів, поряд з якими також могли б надаватися інструкції по сортуванню відходів. В Україні сортуванням відходів, переробкою та розподілом вторичної сировини займається державне підприємство «Укресресурси», тому збір розфасованих відходів може здійснюватися, і застосування в проекті роздільних контейнерів для відходів є доцільним.

У цілому в своєму проекті реконструкції школи я намагалася уявити інакше, можливе її функціонування і втілити елементи закордонного досвіду в структуру української школи. І в цілому, такий напрям функціонування школи, на мою думку, є цікавим, раціональним і цілком можливим у нашій країні. Для втілення Еко-шкіл в життя України необхідно, перш за все, внести зміни у систему освіти в Україні, виділити необхідне фінансування і здійснювати контроль над системою освіти. Можливо, ця ідея, на перший погляд, здається фінансово не вигідно, затратною, але наслідки таких дій можуть поліпшити економічні умови країни в майбутньому.

Отже, надії на створення «Еко-шкіл» в Україні можуть стати реальною дійсністю.

Література:

1. [<http://www.eco-schools.org/> — Переглянуто: 25 листопада 2013. <http://www.nwf.org/eco-schools-usa.aspx> Eco-schools USA.

National Wildlife Federation] — Переглянуто: 25 листопада 2013. [http://www.oekolog.at/ KOLOG] — Переглянуто: 25 листопада 2013. [http://ekovita.org.ua/viewtopic.php?t=396&p=457 EkoVita.Org.Ua Український Екологічний Форум] — Переглянуто: 26 листопада 2013. [http://www.uecr.gov.ua/ua/about/page_1347002409.htm Про Укресоруси] — Переглянуто: 20 листопада 2013.

Аннотация. Целью этой статьи является концентрация внимания на вопросе сохранения экологии, в частности, на территории нашей страны путем создания «Эко-школ» в Украине. Этот вопрос давно поднят в странах Европы, Юго-Восточной Азии, Америки, Африки и в Австралии: созданы международные сообщества, многочисленные организации, действующие на национальном уровне. Таким образом, проблемы состояния экологии и создания «Эко-школ» за границей на сегодня находятся на волне подъема и пользуются существенным вниманием правительств разных государств.

Ключевые слова: эко-школа, реконструкция, экологичность, энергосбережение

Abstract. The main purpose of the research is to concentrate attention on the ecologic problems and “Eko-schools” creation in Ukraine. This question had been evoked in the countries of Europe, South-East Asia, America, Africa and Australia quite long time ago. There were created numerous international organizatios and associations acting on the government level. So, now the problems of ecology and “Eko-schools” creation are widely discussed and resolved abroad with the government support of many countries.